

Civilutskottets betänkande 2022/23:CU17

Erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område – 2019 års Haagkonvention

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i lagen med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

I 2019 års Haagkonvention finns regler om erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område. Konventionens regler innebär att konventionsstaterna åtar sig att erkänna och verkställa privaträttsliga domar som har meddelats av en domstol i en annan konventionsstat. EU har tillträtt konventionen, som förutses träda i kraft i förhållande till EU den 1 september 2023. I och med detta blir konventionen direkt tillämplig i Sverige. Genom lagändringarna införs sådana kompletterande bestämmelser i nationell rätt som behövs för att konventionen ska kunna tillämpas i den svenska rättsordningen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2023.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:95 Erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område – 2019 års Haagkonvention.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Regeringens lagförslag	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:912) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:95.

Stockholm den 8 juni 2023

På civilutskottets vägnar

Malcolm Momodou Jallow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Malcolm Momodou Jallow (V), Mikael Eskilandersson (SD), Jennie Nilsson (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Angelica Lundberg (SD), Laila Naraghi (S), Lars Beckman (M), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S), Ellen Juntti (M), Larry Söder (KD), Martin Westmont (SD), Katarina Luhr (MP) och Jakob Olofsgård (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2022/23:95 Erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område – 2019 års Haag-konvention. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med kompletterande bestämmelser till 2019 års Haagkonvention.

2019 års Haagkonvention

Den 2 juli 2019 antogs inom ramen för Haagkonferensen för internationell privaträtt konventionen om erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område (2019 års Haagkonvention). Konventionen syftar till att förbättra tillgången till effektiva rättsmedel samt underlätta gränsöverskridande handel och investeringar genom att minska de kostnader och risker som är förknippade med sådana transaktioner. Konventionens regler innebär att konventionsstaterna åtar sig att erkänna och verkställa privaträttsliga domar som har meddelats av en domstol i en annan konventionsstat. EU har tillträtt konventionen, som förutses träda i kraft i förhållande till EU den 1 september 2023. I och med detta blir konventionen direkt tillämplig i Sverige.

Propositionen

I propositionen föreslås sådana kompletterande bestämmelser i nationell rätt som behövs för att 2019 års Haagkonvention ska kunna tillämpas i den svenska rättsordningen. De kompletterande reglerna ska införas i lagen (2014:912) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden (kompletteringslagen). Det rör sig om regler om behörig domstol för prövning av en ansökan om verkställbarhetsförklaring, om handläggning av en sådan ansökan och om verkställighet av ett utländskt avgörande. Regleringen innebär följande.

När det gäller behörig domstol ska en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart i Sverige enligt 2019 års Haagkonvention göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

När det gäller förfarandet ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas vid handläggning i domstol av en ansökan om verkställbarhetsförklaring. Genom en hänvisning i kompletteringslagen till konventionens bestämmelser ska det också framgå vilka handlingar som ska bifogas en sådan ansökan.

När det gäller verkställighet ska ett utländskt avgörande som förklaras verkställbart enligt 2019 års Haagkonvention verkställas enligt utsökningsbalken på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2023.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Lagförslaget bör därför antas av de skäl som anförs i propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:95 Erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område – 2019 års Haagkonvention:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:912) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2014:912) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:912) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden¹

dels att 1 och 17–19 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 16 § ska lyda ”Verkställbarhet och verkställighet enligt 2005 års Haagkonvention och 2019 års Haagkonvention”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2012 års Bryssel I-förordning),

2. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2000 års Bryssel I-förordning),

3. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner (Brysselkonventionen),

4. konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Lugano-konventionen),

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (förordningen om den europeiska exekutionstiteln), *och*

6. Haagkonventionen av den 30 juni 2005 om avtal om val av domstol (2005 års Haagkonvention).

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (förordningen om den europeiska exekutionstiteln),

6. Haagkonventionen av den 30 juni 2005 om avtal om val av domstol (2005 års Haagkonvention), *och*

7. *Haagkonventionen av den 2 juli 2019 om erkännande och verkställighet av utländska domar på*

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast efter 16 § 2015:428 (jfr 2015:548).

² Senaste lydelse 2015:428 (jfr 2015:548).

privaträttens område (2019 års Haagkonvention).

Genom första stycket 1 och 2 kompletterar lagens bestämmelser även avtalet den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Danmarksavtalet), eftersom 2012 års Bryssel I-förordning och 2000 års Bryssel I-förordning tillämpas i förhållandet mellan EU och Danmark till följd av detta avtal.

17 §³

En ansökan om att ett avgörande ska förklaras verkställbart i Sverige enligt 2005 års Haagkonvention görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

En ansökan om att ett avgörande ska förklaras verkställbart i Sverige enligt 2005 års Haagkonvention eller 2019 års Haagkonvention görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

18 §⁴

I artikel 13.1 och 13.2 i 2005 års Haagkonvention finns bestämmelser om vilka handlingar som ska bifogas en ansökan som avses i 17 § och om komplettering i vissa fall. Vid handläggning i domstol tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

I artikel 13.1 och 13.2 i 2005 års Haagkonvention och i artikel 12.1 och 12.2 i 2019 års Haagkonvention finns bestämmelser om vilka handlingar som ska bifogas en ansökan som avses i 17 § och om komplettering i vissa fall. Vid handläggning i domstol tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

19 §⁵

Om ett avgörande förklaras verkställbart enligt 2005 års Haagkonvention, verkställs avgörandet enligt utskökningsbalken på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Om ett avgörande förklaras verkställbart enligt 2005 års Haagkonvention eller 2019 års Haagkonvention, verkställs avgörandet enligt utskökningsbalken på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2023.

³ Senaste lydelse 2015:428 (jfr 2015:548).

⁴ Senaste lydelse 2015:428 (jfr 2015:548).

⁵ Senaste lydelse 2015:428 (jfr 2015:548).